

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

HOTĂRÂRE

pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1571/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor aferente sectoarelor vegetal și zootehnic din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, finanțate din Fondul european de garantare agricolă și de la bugetul de stat

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Proiectul de Hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1571/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor aferente sectoarelor vegetal și zootehnic din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, finanțate din Fondul european de garantare agricolă și de la bugetul de stat reprezintă o inițiativă a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pentru asigurarea cadrului normativ național necesar implementării mecanismului condiționalității sociale, prevăzut în Regulamentul (UE) nr. 2115/2021 de stabilire a normelor privind sprijinul pentru planurile strategice care urmează a fi elaborate de statele membre în cadrul politicii agricole comune (planurile strategice PAC) și finanțate de Fondul european de garantare agricolă (FEAGA) și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentelor (UE) nr. 1305/2013 și (UE) nr. 1307/2013, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. 435 din 06 decembrie 2021, cu modificările ulterioare.

2.2 Descrierea situației actuale

În calitate de stat membru al Uniunii Europene (UE), România beneficiază prin Planul strategic PAC 2023-2027, de finanțare din Fondul European de Garantare Agricolă (contribuție UE 9,78 mld euro) și din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (contribuție UE 5,03 mld euro) pentru plăți directe și alte angajamente de mediu și climă, investiții în sectorul agricol și de dezvoltare rurală și a comunităților locale rurale.

Planul strategic PAC 2023-2027 a fost aprobat prin Decizia de punere în aplicare a Comisiei Europene nr. C (2022) 8.783 din 7 decembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare, în prezent fiind aplicabilă versiunea 6.0 a Planului strategic PAC 2023-2027, aprobată prin Decizia Comisiei C(2024)3285 din 22 mai 2024, disponibilă pe site-ul internet al Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale: www.madr.ro.

PAC 2023-2027 prevede necesitatea conformării cu principalele elemente ale sustenabilității sociale în activitatea agricolă, introducând, pentru prima dată în programarea 2023-2027, condiționarea subvențiilor din fonduri europene de respectarea de către fermieri a standardelor de bază privind condițiile de muncă și de încadrare în muncă pentru lucrătorii agricoli și securitatea și sănătatea în muncă, care să ofere lucrătorilor agricoli, inclusiv celor sezonieri, garanții privind respectarea condițiilor de cazare, de muncă, a salariului minim și accesul la asistență medicală, în conformitate cu standardele legislației europene (condiționalitatea socială).

Astfel, dispozițiile art. 14 din Regulamentul (UE) nr. 2021/2115, stabilesc că fermierii care primesc plăți directe sau plăți compensatorii în materie de mediu, climă și bunăstarea animalelor, vor fi supuși, începând cu data de 1 ianuarie 2025, unei sancțiuni administrative, respectiv de reducere a cuantumului subvențiilor, dacă nu îndeplinesc cerințele legate de condițiile de muncă și de încadrare în muncă aplicabile sau nu respectă obligațiile angajatorului care decurg din art. 3-6, 8, 10 și 13 ale Directivei (UE) 2019/1152 *privind transparența și previzibilitatea condițiilor de muncă în Uniunea Europeană*, art. 5-12 ale Directivei 89/391/CEE *privind punerea în aplicare de măsuri pentru promovarea îmbunătățirii securității și sănătății lucrătorilor la locul de muncă* și din art. 3-9 ale Directivei 2009/104/CE *privind cerințele minime de securitate și sănătate pentru folosirea de către lucrători a echipamentului de muncă la locul de muncă [a doua directivă specială în sensul articolului 16 alineatul (1) din Directiva 89/391/CEE]*.

Obiectivele condiționalității sociale sunt următoarele:

- îmbunătățirea condițiilor de muncă ale lucrătorilor din domeniul agricol;
- aportul la dezvoltarea unei agriculturi durabile din punct de vedere social printr-o mai bună conștientizare din partea beneficiarilor PAC cu privire la necesitatea respectării cerințelor și standardelor de bază;
- compatibilizarea PAC cu așteptările societății prin îmbunătățirea coerenței politicii cu normele legale în vigoare, care reglementează modul în care beneficiarii înțeleg să respecte legislația privind îmbunătățirea condițiilor de încadrare în muncă și asigurarea respectării obligațiilor angajatorilor, precum și a cerințelor privind securitatea și sănătatea în muncă aplicabile lucrătorilor din domeniul agricol.

Mecanismul condiționalității sociale se bazează pe procedurile existente la nivel național de asigurare a respectării normelor și activităților întreprinse de autoritățile sau organismele competente de aplicare a legii, responsabile pentru efectuarea controalelor privind îmbunătățirea condițiilor de încadrare în muncă și asigurarea respectării obligațiilor angajatorilor, precum și a cerințelor privind securitatea și sănătatea în muncă, respectiv de către Inspekția Muncii.

Sanțiunile administrative aferente condiționalității sociale, impuse beneficiarilor plăților directe și ai plăților compensatorii de mediu și climă, care nu respectă normele privind condiționalitatea socială, se aplică de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, având la bază notificarea transmisă de către Inspekția Muncii, fiind necesară stabilirea unui cadru administrativ de colaborare care să prevadă o diviziune a responsabilităților între entitățile implicate.

La nivel național, pentru implementarea intervențiilor din sectoarele vegetal și zootehnic din PS PAC 2023-2027, a fost elaborată și aprobată Hotărârea Guvernului nr. 1571/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor aferente sectoarelor vegetal și zootehnic din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, finanțate din Fondul european de garantare agricolă și de la bugetul de stat, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1275 din 30 decembrie 2022, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea creării cadrului național de implementare a condiționalității sociale și respectării obligațiilor care decurg din prevederile Regulamentului (UE) nr. 2021/2115 și ale Regulamentului nr. 2116/2021 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013, este necesară și oportună amendarea Hotărârii Guvernului nr. 1571/2022.

2.3 Schimbări preconizate

Prin actul normativ se aprobă modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 1571/2022, cu modificările și completările ulterioare, pentru crearea cadrului legal necesar implementării condiționalității sociale, începând cu data de 01 ianuarie 2025.

În acest sens, se propune revizuirea actului normativ antementionat, astfel:

- stabilirea în cuprinsul art. 6 alin. (1), în sarcina fermierilor, a obligației privind respectarea normelor privind condiționalitatea socială, potrivit dispozițiilor legale aplicabile în domeniul legislației privind îmbunătățirea condițiilor de încadrare în muncă și asigurarea respectării obligațiilor angajatorilor, precum și a cerințelor privind securitatea și sănătatea în muncă;
- exceptarea, în cazul ajutoarelor naționale tranzitorii, a aplicării sancțiunilor pentru nerespectarea normelor privind condiționalitatea socială, alături de normele privind condiționalitatea de mediu, stabilite în Regulamentul (UE) 2021/2115 și în secțiunea 3.10 din PS 2023-2027;
- completarea art. 39 în sensul stabilirii termenului și a modalității de aprobare a sancțiunilor administrative aplicabile în cazul nerespectării normelor privind condiționalitatea socială, precum și a reglementării atribuției APIA de aplicare a sancțiunilor administrative aplicabile în cazul nerespectării de către beneficiari a normelor privind condiționalitatea socială, ca urmare a notificării autorităților cu atribuții în controlul și asigurarea respectării normelor din domeniul legislației privind îmbunătățirea condițiilor de încadrare în muncă și asigurarea respectării obligațiilor angajatorilor, precum și a cerințelor privind securitatea și sănătatea în muncă, în condiții ce se stabilesc prin protocol de colaborare încheiat între APIA și Inspekția Muncii;
- instituirea temeiului legal pentru aprobarea, prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, a Ghidului fermierului privind condiționalitatea socială, document de îndrumare a solicitanților, respectiv a beneficiarilor cu privire la drepturile și obligațiile stabilite pentru implementarea acestui mecanism pe baza legislației privind îmbunătățirea condițiilor de încadrare în muncă și asigurarea respectării obligațiilor angajatorilor, precum și a cerințelor privind securitatea și sănătatea în muncă aplicabile.

Proiectul de act normativ nu aduce atingere contribuției totale a Uniunii Europene aprobată pentru implementarea intervențiilor din PS 2023-2027, potrivit Deciziei de punere în aplicare a Comisiei din 7.12.2022 de aprobare a planului strategic PAC 2023-2027 al României în vederea unui sprijin din partea Uniunii finanțat de Fondul european de garantare agricolă și de Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală.

Proiectul de act normativ nu instituie sancțiuni administrative suplimentare față de sancțiunile contravenționale aplicate de către autoritățile publice competente în domeniul relațiilor de muncă și al sănătății și securității în muncă, în temeiul legislației naționale specifice, întrucât reducerea sau excluderea de la plata subvențiilor pentru nerespectarea cerințelor specifice condiționalității sociale, efectuată de către APIA, a beneficiarilor plăților directe și ai plăților compensatorii în materie de mediu și climă și bunăstarea animalelor, are un regim distinct, stabilit potrivit Capitolului V din Regulamentul (UE) 2021/2116.

Adoptarea proiectului de act normativ și publicarea în Monitorul Oficial al României este necesară și urgentă deoarece instituie temeiul legal pentru elaborarea și aprobarea cu celeritate a actelor administrative/actelor administrative cu caracter normativ necesare reglementării cadrului de implementare a condiționalității sociale începând cu anul 2025, respectiv ordinul prin care se stabilesc sancțiunile administrative aplicabile în cazul nerespectării normelor privind

condiționalitatea socială, luând în considerare gravitatea, amploarea, persistența sau caracterul repetitiv și caracterul deliberat al neconformității constatate, ordinul prin care se aprobă Ghidul fermierului privind condiționalitatea socială, precum și documente care asigură cadrul administrativ de colaborare interinstituțională, necesar implementării condiționalității sociale, potrivit obligațiilor stabilite în legislația europeană incidentă.

2.4 Alte informații: Nu au fost identificate

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.3. Impactul asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4. Impactul macroeconomic

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.5. Impactul asupra mediului de afaceri

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.7. Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

3.9. Alte informații: Nu au fost identificate.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și venituri ***)

- În mii lei (RON)						
Indicatori	Anul curent	Următorii 4 ani				Media pe 5 ani
1	2	3	4	5	6	7
4.1. Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) bugetul de stat, din acesta:						
(i) impozit pe profit						
(ii) impozit pe venit						

b) bugete locale: (i) impozit pe profit						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat (i) contribuții de asigurări						
d) alte tipuri de venituri (Se va menționa natura acestora.)						
4.2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a) buget de stat, din acesta: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
b) bugete locale: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
c) bugetul asigurărilor sociale de stat: (i) cheltuieli de personal (ii) bunuri și servicii						
d) alte tipuri de cheltuieli (Se va menționa natura acestora.)						
4.3. Impact financiar, plus/minus, din care:						
a) buget de stat						
b) bugete locale						
4.4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7. Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adaptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente:						

a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată – prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect;

b) declarație conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară - prezentul proiect de act normativ nu se referă la acest subiect.

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

4.8. Alte informații: Nu au fost identificate

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

5.1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.2. Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE)

5.3.1. Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.3.2. Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.4. Hotărârile ale Curții de Justiție a Uniunii Europene

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

5.6. Alte informații: Nu au fost identificate

Secțiunea a 6-a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

6.1. Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.2. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.3. Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale

A fost parcursă procedura reglementată de Hotărârea Guvernului nr. 635/2022 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative. În acest sens s-au efectuat consultări, conform prevederilor legale, cu Uniunea Națională a Consiliilor Județene din România (adresa nr.....) și Asociația Comunelor din România (adresa nr.).

6.4. Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

6.5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ: Prezentul proiect de act normativ este supus avizării Consiliului Legislativ.
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social: Prezentul proiect de act normativ este supus avizării CES
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

6.6. Alte informații: Nu au fost identificate

Secțiunea a 7-a**Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ****7.1. Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ**

Prezentul proiect de act normativ a fost publicat în dezbatere publică pe pagina de internet a Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale www.madr.ro la data de pentru o perioadă de 10 zile calendaristice.

7.2. Informarea societății civile cu privire la eventul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Prezentul act normativ nu se referă la acest subiect.

7.3. Alte informații: Nu au fost identificate.

Secțiunea a 8- a**Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ****8.1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ**

Adoptarea proiectului de act normativ institui

e temeiul pentru aprobarea actelor subsecvente de punere în aplicare.

8.2. Alte informații: Nu au fost identificate.

Față de cele prezentate mai sus, a fost elaborat proiectul Hotărâre a Guvernului pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.1571/2022 privind stabilirea cadrului general de implementare a intervențiilor aferente sectoarelor vegetal și zootehnic din cadrul Planului strategic PAC 2023-2027, finanțate din Fondul european de garantare agricolă și de la bugetul de stat, pe care îl supunem adoptării.

MINISTRUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE,

Florin – Ionuț BARBU

AVIZĂM:

VICEPRIM - MINISTRU,

Marian NEACȘU

MINISTRUL JUSTIȚIEI

Alina -Ștefania GORGHIU

MINISTRUL AFACERILOR EXTERNE

Luminița-Teodora ODOBESCU

MINISTRUL MUNCII ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE,

Simona BUCURA-OPRESCU